

ŠAJĀ NUMURĀ:

- BIOR aktualitātes . . . 4
- Jauni noteikumi par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos . . . 5
- Zvejniekiem un zivju pircējiem jābūt reģistrētiem PVD . . . 5
- Izstrādāta LZIKIS mobilā aplikācija . . . 6
- Atbalsts zvejniekiem piekrastes zvejā . . . 6
- Izsludina pieteikšanos gada balvai "Lielais loms 2023" . . . 8

FOTO: Uģis Avots

REPORTAŽA

SAULE, ZIVIS, MŪZIKA – BĒRZCIEMĀ ATKLĀJ “NOVADA GARŠAS” VASARAS SEZONU

Ceptas reņģes, kūpinātas vēja zivis, asari, lucīši, karpas, vimbas un brekši – šo gardo zivju aromāts maija vidū pārpildīja Bērzciemu, jo – “Novada Garša”, ko rīko Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC), Tarotavā aizvadīja savu pirmo šīs sezonas publisko pasākumu.

Kurzeme kā sezonas pasākumu atklāšanas vieta nebija nejauša izvēle. Beidzoties zvejas liegumam, no 15. maija piekrastē atsākusies aktīva pavasara zveja un tādēļ tā bija laba iespēja iepazīstināt apmeklētājus ar pašlaik jūrā pieejamo.

Tomēr “Novada Garša” viena nespētu pastāstīt, kādas zivis jūrā pieejamas, ar kādiem paņēmieniem zvejojamas un – kā gardi pagatavojamas. Pateicoties LLKC sadarbībai ar biedrību “Mazjūras zvejnieki”, ikviens varēja baudīt svaigi kūpinātas zivis no IK “Stubiņš”, kura produkcija zināma ar zīmolu “Klapkalnciema zivis”, SIA “Zvīņa RR”, zv/s “Vilnis”, mājražotājiem Ivara Cīruļa un Indras Zariņas, kurai zivju andeļē palīdzēja meita Aiva Zariņa.

Andris Cīrulis, biedrības “Mazjūras zvejnieki” priekšsēdētājs: “Jūra jau ir mūsu visu. Tādēļ zvejniekiem svarīgi esat jūs –

pircēji. Ja jūs izvēlēsities mūsu lomus, mēs spēsim nodrošināt to vietējo zivi. Jo – lai arī zivju kļūvis mazāk, esmu pārliecināts, ka Latvijas iedzīvotājiem to noteikti pietiks.”

Cilvēki allaž meklējuši iespēju iegādāties piekrastes zvejnieku lomu, tādēļ īpašs pamudinājums nemaz nebija nepieciešams, lai skaisti izkārtotās kūpinātas zivis ātri vien no letēm pārceļotu pircēju rokās. Zvejnieki bez jokiem neiztiec, tādēļ ikkatram bija iespēja baudīt arī teijāteri zvejnieku sētā “Dienīnas”, ko vadīja atraktīvā saimniece Iveta Celkarte.

◀ 2. lpp.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

ZIVSAIMNIECĪBAS TĪKLS

◀ 1. lpp.

Siltas saules apmirdzēti, ļaudis ļāvās mūzikai un jokiem, degustēja smaržīgās jūras iemītnieces, baudīja kārtīgu zivju soļanku un – atdeva savu balsi arī par tīkamāko produktu ierasti šajā pasākumā notiekošajā “Tautas garšas” balsojumā.

Šoreiz godpilno 2. vietu un uzaicinājumu piedalīties arī “Novada Garšas” noslēguma pasākumā Āgenskalna tirgū 30. septembrī saņēma divi zivju pārstrādātāji – Jurgis Elsons no zv/s “Vilnis”, kurš piedāvāja paša zvejotus un kūpinātus lučus un butes, kā arī zvejnieku sēta “Dieniņas”. Ļoti labas kūpinātas zivis piedāvāja un atzinību nopelnīja arī “Zvīņas RR” un Bērciema mājražotāja Indra Zariņa, kā arī IK “Stubiņš”.

“Novada Garšas” atklāšanas pasākums Kurzemē īstenots ar Zivsaimniecības sadarbības tīkla finansējumu.

Pēc nelielas atelpas Dziesmu svētku un Līgo svētku mēnesī, 15. jūlijā, “Novada Garša” visus gaidīs Preiļu pils parkā, kur caur senu recepšu godā celšanu aicinās latvisko identitāti saglabāt un pielietot arī ikdienā.

Savukārt 22. jūlijā ikviens tiks gaidīts Nākotnes parka ābeļdārzā, kur notiks “Novada Garšas” Zemgales pasākums. Tajā kopīgi iepazīsim dažādu inovatīvu produktu tapšanu.

Noslēdzošais reģionālais “Novada Garšas” izbraukuma pasākums gaidāms Vidzemē, 19. augustā, Ķoņu dzirnavās. Tas solās būt aizraujošs skolu ēdinātājiem, zaļo pārtikas iepirkumu veicējiem, pašvaldībām un vietējo produktu audzētājiem, jo – centīsies saprast, kā salāgot visu pušu intereses.

Neiztrūkstoši katrā no pasākumiem būs arī gardumu tirdziņš, kurā sastapsiet www.novadagarša.lv kataloga un e-tirgus dalībniekus. **ZL**

Aktuālajai informācijai par pasākumiem sekojiet:

- www.novadagarša.lv,
- <https://www.facebook.com/NovadaGarša>
- <https://www.instagram.com/novadagarša/>

Ilze Rūtenberga-Bērziņa,

LLKC sabiedrisko attiecību speciāliste

FOTO: Uģis Avots

“Novada Garšas” atklāšanas pasākumā arī LLKC valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Cimermanis piekrastes lomu atzīst par lielisku

Andris Cīrulis, biedrības “Mazjūras zvejnieki” priekšsēdētājs

Uzņēmuma “Klapkalnciema zivis” ražošanas procesā nejausi tapušais produkts – auksti kūpināta siļķes fileja – nu ir pieprasītākā vasaras sezonā

Jūras krastā tikko kūpināta vēja zivs – kas var būt labāks par šo

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs,
Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018, tālr. 63050220, admin@llkc.lv, zivjutikls@llkc.lv

WWW.LLKC.LV
WWW.LAUKUTIKLS.LV/ZIVJUTIKLS

“Tautas garša” balsojumā arī uzņēmums “Zviņa RR” izpelnījās apmeklētāju atzinību, piedāvājot plašu produkcijas klāstu

“Tautas garša” balsojumā zvejnieku sēta “Dienīnas” ieņēma godpilno 2. vietu

Meistarklase “Pagatavo savu ķilavmaizi pats!” izpelnījās lielu apmeklētāju interesi. Ar “Klapkalnciema zivis” dotajām ķilavām tapa padsmīt dažādu ķilavmaizņu versijas

“Tautas garšas” balsojumā zv/s “Vilnis” ieņēma godpilno 2. vietu

Zivis piedāvā Aiva Zariņa

Apmeklētāji varēja iepazīt arī dažādus piekrastes zvejnieku lietotos zivju ķeršanas rīkus

Kūpinātā produkcija ātri nonāca pircēju rokās

Visi, kas nobaudīja, slavēja garšo zivju soļanku

BIOR

BIOR AKTUALITĀTES

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts “BIOR” 2023. gadā uzsācis pētīt roņu uzvedību zvejas rīku tuvumā, pielietojot letālas atbaidīšanas metodes, lai samazinātu roņu radītos zaudējumus zvejas rīkiem un lomam.

Līdz ar pelēko roņu skaita pieaugumu palielinājies arī roņu nodarītais bojājumu apjoms zvejas rīkiem un zvejnieku lomiem gan Baltijas jūrā kopumā, gan Latvijas piekrastes ūdeņos. Piekrastes zvejniecība roņu radīto postījumu dēļ atsevišķos rajonos un periodos praktiski tiek pārtraukta. Līdzšinējās darbības šo konfliktsituāciju mazināšanai Latvijā ir iekļāvušas pasākumus, kas vērsti uz zvejas rīku pasargāšanu no roņu iekļūšanas tajos un ekonomiskajām kompensācijām zvejniekiem par roņu radītajiem postījumiem zvejas rīkiem un lomam. Tomēr līdz šim veiktie mēģinājumi atbaidīt roņus ar roņu drošiem murchiem vai skaņas signāliem, nav izradījušies veiksmīgi.

Visa šā gada garumā četrās pilotpētījuma veikšanas vietās Rīgas līcī – Salacgrīvā, Saulkrastos, Ķesterciemā un Mērsragā – sadarbībā ar četriem vietējiem piekrastes zvejas uzņēmumiem tiek veikta zvejas rādītāju un roņu uzvedības datu reģistrēšana, kā arī limitēta pelēko roņu ieguve. Tiek plānots iegūt līdz 20 pelēko roņu bioloģiskajām analizēm, kā arī datus par roņu uzvedību zvejas rīku tuvumā, lai pārliecinātos, vai un kā roņu traucēšana un ieguve ietekmē zveju un samazina roņu radītos zaudējumus salīdzinājumā ar blakus esošajām piekrastes teritorijām, kur atbaidīšanu neveic.

Pilotpētījums tiek īstenots ar Latvijas Vides aizsardzības fonda projektu “Roņu aizbaidīšanas un ieguves efektivitātes novērtējums Latvijas piekrastē” (Reģ. Nr. 1-08/108/2022). Saskaņā ar pogainā roņa *Phoca hispida*, pelēkā roņa *Halichoerus grypus* un plankumainā roņa *Pusa vitulina* apsaimniekošanas (aizsardzības) plānu 2021.–2031. gadam.

Roņu apsaimniekošanas plānā viens no identificētajiem uzdevumiem konfliktsituāciju mazināšanai ietver pelēko roņu atbaidīšanas metožu, kas vērstas uz limitētu pelēko roņu ieguvi ar mērķi aizsargāt zvejas rīkus un lomas no postījumiem, testēšanu un izvērtēšanu. Prioritāri atbalstāmās aktivitātes aizsargājamo sugu un biotopu aizsardzībai

Foto: BIOR

Salacā un Gaujā veic lašu un taimiņu smoltu uzskaiti. Murchi uzstādīti netālu no upju grīvām un tur atradīsies līdz smoltu migrācijas beigām

un saglabāšanai ir noteiktas Prioritāro rīcību programmā *Natura 2000* tīklam (2021–2027), attiecīgi šī projekta gadījumā atbilstoši E.3.2. aktivitātei (“*Prevention, mitigation or compensation of damage caused by protected species*”).

Institūta Zivju resursu pētniecības departamenta darbinieki sadarbībā ar zvejniekiem Salacā un Gaujā veic lašu un taimiņu smoltu (uz jūru migrējošie lašu un taimiņu mazuļi) uzskaiti. Zivju uzskaites murchi uzstādīti netālu no minēto upju grīvām un tur atradīsies līdz smoltu migrācijas beigām (maiņa beigas/jūnija sākums). Tāpat kā katru gadu, arī šogad tiks novērtēta dabisko lejupmigrējošo smoltu produkcija, t. i., visi murchi noķertie lašu un taimiņu smolti tiks uzskaitīti un tiks veiktas to bioloģiskās analīzes, tāpat murcha efektivitātes novērtē-

Notiek pētījums par iezīmētu apaļo jūras grunđuļu noķeršanas gadījumu uzskaiti

šanai noteikts skaits smoltu periodiski tiks iezīmēti un izlaisti atpakaļ upē 2 km augšpus murcha, ļaujot novērtēt, kāda proporcija no visiem uz jūru migrējošajiem smoltiem ik dienas tiek konstatēta murchā. Iegūtā zinātniskā informācija ir viens posms, kas ļaus spriest par lašu un taimiņu populāciju stāvokli Salacā un Gaujā, izdzīvotības sekmēm un ļaus prognozēt pieaugušo lašu krājumu tuvākajos gados. Uzskaitē tiek veikta Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda (EJZAF) pasākuma “Datu vākšana” projekta “Datu vākšana un apstrāde zivsaimniecības pārvaldības un zinātniskiem mērķiem 2023. gadā” (projekta Nr. 22-00-U1111101-000001) ietvaros.

Institūts arī šogad aicina piedalīties pētījumā par iezīmētu apaļo jūras grunđuļu noķeršanas gadījumu uzskaiti. Zivju iezīmēšana, kas tika uzsākta 2022. gadā, šogad tiek turpināta. Latvijas piekrastē plānots iezīmēt 8000 zivis (4000 zivis Rīgas līcī un 4000 zivis Baltijas jūras atklātajā daļā), izmantojot T-bar enkurtipa zīmītes ar uzrakstu “BIOR RIGA” un četru ciparu kodu. Līdz šim institūts saņēmis informāciju par 39 apaļo jūras grunđuļu noķeršanas gadījumiem.

Par noķeršanas gadījumiem lūdzam ziņot institūta Jūras nodaļai pa tālruni: +371 20239304 vai e-pastu: ivars.putnis@bior.lv. **► 5. lpp.**

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs,
Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov.,
LV-3018, tālr. 63050220, admin@llkc.lv, zivjutikls@llkc.lv

WWW.LLKC.LV
WWW.LAUKUTIKLS.LV/ZIVJUTIKLS

4. lpp.

Reģistrējamā informācija:

- Zīmītes kods;
- Zivs garums no purna līdz astes spuras beigām, cm;
- Noķeršanas vietas ģeogrāfiskās koordinātas;
- Noķeršanas laiks (gads, mēnesis, datums);
- Zvejas rīks;
- Zvejas ilgums (stundas);
- Noķertās zivs fotogrāfija tā, lai ir redzams zīmītes numurs vai arī noķer-

tās zivs sasaldēšana un uzglabāšana veselā (neķidātā) veidā vēlākai nodošanai institūta speciālistiem. Uzglabājot zivi veselā veidā, informācija par zivs garumu (2. punkts) nav obligāta.

Par informācijas nodrošināšanu ir paredzēta atlīdzība:

- Informācija kopā ar zivs foto – **7 EUR** (par vienu iezīmētu zivi, bez PVN);
- Informācija kopā ar zivs sasaldēšanu un uzglabāšanu – **9,75 EUR** (par vienu iezīmētu zivi, bez PVN).

Pētījums tiek organizēts projekta Nr. LIFE19 NAT/LV/000973 REEF “Jūras aizsargājamo biotopu izpēte un nepieciešamā aizsardzības stāvokļa noteikša-

na Latvijas ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā (EEZ)” ietvaros, ko institūts organizē kopā ar Dabas aizsardzības pārvaldi un Latvijas Hidroekoloģijas institūtu. Pētījumā paredzēts novērtēt apaļā jūras grunduļa migrācijas un iespējamo izplatības areālu Latvijas piekrastē. Iegūtā informācija tiks izmantota zinātniski pamatotu ieteikumu izstrādei piekrastes zvejas regulēšanai. Pētījumu paredzēts veikt līdz 2025. gada janvārim.

Jūsu atsaucība ir pamats šī zinātniskā pētījuma sekmīgumam!

Ivars Putnis, Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta “BIOR” Jūras nodaļas vadītājs

IEKŠĒJIE ŪDEŅI

JAUNI NOTEIKUMI PAR RŪPNIECISKO ZVEJU IEKŠĒJOS ŪDEŅOS

Valdība 9. maijā apstiprināja MK “Noteikumus par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos” jaunā redakcijā, precizējot un papildinot iepriekš spēkā esošo kārtību. Saistībā ar to Zemkopības ministrija sadarbībā ar LLKC rīkos mācības iekšējo ūdeņu zvejniekiem, jo no 01.01.2024. būs obligāta nozvejas datu reģistrēšana LZIKIS.

Jaunajos noteikumos būtiskākās izmaiņas, salīdzinot ar iepriekš spēkā esošajām normām, ir šādas:

- papildināti zvejas rīku konstrukciju atsevišķu elementu apraksti tiesību normu labākai izpratnei un piemērošanai, lai visām iesaistītajām pusēm – zvejniekiem, kontrolējošām iestādēm, pašvaldībām – vienādi ir saprotami attiecīgo zvejas rīku apraksti;
- zušu resursa aizsardzības nolūka noteikts zvejas lieguma periods Usmas ezerā ar zušu mirdiem no 1. decembra līdz 1. martam;

- par pārkāpumu netiks uzskatīta situācija, ja pēc zvejai atļautā laika beigām komerczvejniekam zvejas atļaujā (licencē) norādītajā ūdenstilpē enkuri un atsaites pēc zvejas rīku izņemšanas vēl palikuši neizņemti un par to valsts informācijas sistēmā “Latvijas Zivsaimniecības integrētā kontroles un informācijas sistēma” (LZIKIS) Iekšējo ūdeņu zvejas žurnālā ir ievadīta šāda informācija un tajā norādīts termiņš, līdz kuram enkuri un atsaites tiks izņemti no ūdens;

- ietvertas prasības zvejas rīka marķēšanas zīmei diennakts tumšajā laikā – tā ir jāapriko ar atstarojošu elementu;

- noteikts aizliegums pašpatēriņa zvejā publiskajos ūdeņos izmantot vairāk kā vienu zivju murdu bez spārnēm un ejām, kurā attālums no sētas līnuma brīvā gala līdz krātiņa āmja izberamajam galam (ja ir viens krātiņš) vai arī attālums starp divu krātiņu āmju izberamajiem galiem (ja ir divi krātiņi) ir lielāks par 30 metriem, bet privātajos ūdeņos – vairāk nekā divus 15

metrus garus tīklus vai vairāk nekā vienu zivju murdu, kas atbilst attiecīgo zvejas rīku noteikumos dotajiem aprakstiem;

- 4. pielikums papildināts ar stori, kuras takse zaudējuma aprēķināšanai noteikta 143 eiro par gabalu, lai līdzīgi kā jūras zveju un makšķerēšanu, vēžošanu un zemūdens medības regulējošajos normatīvajos aktos, tiktu nodrošināta atbilstoša šīs Baltijas jūras reģionā atjaunojamās zivju sugas aizsardzība;

- paredzēta obligāta nozvejas datu reģistrēšana visiem iekšējo ūdeņu zvejniekiem LZIKIS no 2024. gada 1. janvāra, lai pašvaldībām un valsts iestādēm būtu vieglāk uzraudzīt nozvejas limitu izmantošanu attiecīgos ūdeņos un tiktu samazināts papīra žurnālu aprites slogs zvejniekiem un kontroles iestādēm.

“Noteikumi par rūpniecisko zveju iekšējos ūdeņos” stāsies spēkā pēc to publicēšanas oficiālajā izdevumā “Latvijas Vēstnesis”.

Pēc ZM informācijas

PIEKRASTES ZVEJA

ZVEJNIEKIEM UN ZIVJU PIRCĒJIEM JĀBŪT REĢISTRĒTIEM PVD

Zemkopības ministrijas (ZM) Zivsaimniecības departaments atgādina, ka komerczvejniekiem un zivju pirmajiem pircējiem ir jābūt atzītiem vai reģistrētiem PVD. To nosaka Pārtikas aprites uzraudzības likuma 5. pants.

ZM Zivsaimniecības departaments informē, ka plāno grozīt zvejniecību regulējošos normatīvos aktus, nosakot, ka licenci komercdarbībai zvejniecībā un zivju pirmā pircēja reģistrācijas apliecību varēs saņemt tikai tās personas,

kuras ir reģistrējušas savu darbību PVD. Līdz brīdim, kamēr nav vēl veikti attiecīgie grozījumi zvejniecību regulējošos valdības noteikumos, kā arī, lai novērstu neregistrētu personu iesaistīšanos pārtikas aprītē, kas ir pretrunā ar šo jomu regulējošiem nosacījumiem, piekrastes komerczvejas uzņēmumi tiek aicināti reģistrēt savu darbību PVD.

Lai to izdarītu, nepieciešamas aizpildīt reģistrācijas pieteikumu (pieejams PVD mājaslapā: [registracijai-vai-atzisanai\). Iesniedzot pieteikumu, nepieciešams pievienot dokumentu, kas apliecina tiesības izmantot konkrēto kuģi vai laivu \(reģistrācijas apliecības vai nomas līgums utt.\).](https://www.pvd.gov.lv/lv/pieteikums-partikas-uznemuma-</p>
</div>
<div data-bbox=)

Pieteikumu var iesniegt gan attālināti, elektroniski parakstītu, gan klātienē PVD struktūrvienībai, kuras uzraudzības teritorijā notiek anketas aizpildītāja darbība (PVD struktūrvienību kontaktinformācija ir pieejama PVD mājaslapā: <https://www.pvd.gov.lv/lv/parvaldes>).

Reģistrācija PVD ir bez maksas.

LZIKIS

IZSTRĀDĀTA LZIKIS MOBILĀ APLIKĀCIJA

Lai atvieglotu piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejniekiem zvejas datu ievadi, ir izstrādāta valsts informācijas sistēmas “Latvijas zivsaimniecības integrētās kontroles un informācijas sistēma” (LZIKIS) mobilā aplikācija ar nosaukumu “LZIKIS”, kas ir bez maksas pieejama *Android* ierīcēm *Google Play* veikalā un *Apple* ierīcēm – *App Store* veikalā. Aicinām zvejniekus to izmantot.

Mobilā aplikācija ir izveidota ar vienkāršotu datu ievadi piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejas žurnālos, lai atvieglotu nozvejas reģistrēšanu, izmantojot viedierīces. Aplikācijas autorizācijai ir jāizmanoto LZIKIS lietotājam piešķirtā pieeja.

Vienlaikus Zemkopības ministrija norāda, ka pilnā sistēmas funkcionalitāte joprojām pieejama un izmantojama kā līdz šim, autorizējoties LZIKIS no interneta pārlūkprogrammas, ko ir iespējams darīt, gan izmantojot datorus, gan viedierīces. Zvejas datu reģistrēšanai var izmantot gan mobilo aplikāciju, gan LZIKIS. Visi zvejnieka ievadītie dati ir saistīti ar konkrēto lietotāju, tāpēc tiks saglabāti sistēmā un būs pieejami konkrētam lietotājam neatkarīgi no izmantotās ierīces un reģistrācijas veida.

Iepazīties ar aplikācijas lietošanu iespējams video pamācībā <https://youtu.be/wCuftwCJ1qs>. Tāpat tuvākajā laikā Zemkopības ministrija plāno organizēt tiešsaistes semināru, kurā interesentiem būs iespējams iepazīties ar aplikācijas lietošanu un uzdot jautājumus.

Neskaidrību un/vai priekšlikumu gadījumā lūdzam sazināties ar LZIKIS administratoru Ediju Volkoviču, tālr. 67027038 vai ar Zivsaimniecības departamenta pārstāvi Arti Āboltiņu, tālr. 67095040. Tāpat arī strādā LZIKIS atbalsta e-pasta adrese lzikis@zm.gov.lv.

Artis Āboltiņš,

ZM Zivsaimniecības departamenta
Zivsaimniecības stratēģijas nodaļas
vecākais eksperts

ATBALSTS

ATBALSTS ZVEJNIEKIEM PIEKRASTES ZVEJĀ

Piekrastes zvejnieki ir uz sākuši īstenot pasākuma “Atbalsts zvejniekiem piekrastes zvejā” projektus līdz 30 tūkstošiem eiro, kas saistīti ar ieguldījumiem piekrastes zvejas produktu ieguvē vai pievienotās vērtības radīšanai savai nozvejotai zivij.

Pirmās kārtas projektu statistika

Patlaban pirmajā kārtā ir apstiprināti 32 projektu pieteikumi, 5 projekti vēl atrodas vērtēšanas procesā – zvejnieki veic precizējumus. Var teikt, ka aktivitāte ir bijusi liela un ir apgūts viss izsludinātais finansējums 1 miljona eiro apmērā.

Zvejnieku projektos plānotās galvenās investīcijas jeb ieguldījumi ir:

- Transporta iegāde – loma, zvejas rīku, zivju transportēšanai. Piemēram, kvadraciklu iegāde, lai atvieglotu zvejnieku darbu vietās, kur nav pietātņu, un specializētā transporta līdzekļa iegādei, zivju kvalitātes saglabāšanai.

- Iekārtu un aprīkojuma uz laivām iegāde.

- Pirmapstrādes iekārtas – zivju vakuumēšanai, kūpināšanai un atvēsināšanai.

- Ar būvniecību saistīti projekti – viegla konstrukcijas telpas rīku novietošanai, nojumes, kā arī pirmapstrādes un apstrādes telpas.

- Digitalizācija – telefoni un datortehnika, lai izpildītu lomu reģistrācijas prasības, kā arī navigācijas sistēmas, kas nodrošina zvejas procesa papildus drošību.

- Tara zivju transportēšanai un uzglabāšanai.

Rinalds Vācers, Lauku atbalsta dienesta (LAD) Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta direktors, uzsver: “Pozitīvi, ka projekti vērsti uz zvejas procesu uzlabošanu, kā arī pievienotās vērtības radīšanu pašu nozvejotai zivij, līdz ar to iegādājas dažādas pirmapstrādes iekārtas, apstrādes iekārtas. Kā papildus aspekts, lai projektā iegādātos aprīkojumu, piemēram, zivju kūpināšanai, ir jāizņem mājražošanas atļauja PVD, tas dod iespēju pašiem zvejniekiem kūpināt un tirgot pašu nozvejotās zivis un gūt lielākus ienākumus sev.”

R. Vācers arī norāda, ka plānotie ieguldījumi ir atšķirīgi pa reģioniem: stāvvalu zvejas un grunduļu zvejnieku plānos investīcijas galvenokārt ir zvejas procesa uzlabošanai, piemēram, specifiskāks laivu aprīkojums. Līča daļas zvejnieku projekti vērsti uz pievienotās vērtības radīšanu.

Galvenie izaicinājumi pirmajā kārtā

Kā norāda R. Vācers – šis ir viens no pirmajiem jaunā perioda pasākumiem, kas ieviests un šajā pasākumā tiek izmantota jauna atbalsta piešķiršanas shēma ar standarta budžeta izmaksām – šāda pieeja mazina birokrātiju projekta ieviešanas procesā (nav jāiesniedz maksājuma dokumenti, bet tā liedz veikt būtiskas izmaiņas sākotnēji apstiprinātajā projektā un tā izmaksās.

Pirms projektu pieteikumu iesniegšanas un arī pieteikumu iesniegšanas laikā notika vairāki klātienē informatīvie semināri un tiešsaistes seminārs, kura ieraksts pēc tam brīvi bija pieejams, un papildus dažādi skaidrojošie materiāli bija pieejami LAD un Zivsaimniecības sadarbības tīkla mājaslapā. Vērtējot iesniegtos projektus, LAD speciālisti atzīst, ka raksturīgākās kļūdas, kurām noteikti būtu jāpievērš uzmanība nākamajā projekta kārtā, bija:

- Atbalstāmas tikai tādas darbības vai investīcijas, kas ir saistītas ar piekrastes zvejas procesu vai tikai savu piekrastē nozvejoto zivju pārstrādi. Pirmajā projektu kārtā tika iesniegti projekti, kuros paredzēta zivju apstrāde, bet reģistrētā nozveja pretendētā piekrastē ir ļoti maza, kas norāda, ka galvenais akcents ir uz ne savas nozvejotās zivs pārstrādi.

- Nebija izprasti mērķa rādītāji, šajā gadījumā LAD mājaslapā ir izvērsti skaidrojums.

- Samērība – ja ir mazs reģistrētās zvejas apjoms (ienākumi), tad nav samērīgi veikt 30 tūkstošu eiro ieguldījumu, neplānojot pamatotu un būtisku darbības palielinājumu turpmākos darbības gados. Piemēram, ja projekta pieteicēja gada ienākumi no piekrastes zvejas ir zem 1 tūkstoša eiro, bet pretendē uz 30 tūkstošu eiro atbalstu; vai arī nozveja ir niecīga, bet plāno iegādāties transportlīdzekli produkcijas

pārvadāšanai – tas ir uzskatāms par nesamērīgu.

Lai arī netika apstiprināti visi iesniegtie projekti, R. Vācers projektu idejas un pieteikumus kopumā raksturo kā ļoti labus, skatoties no finansējuma ieguldījuma – pasākuma mērķim atbilstoši.

Kas jāņem vērā, ieviešot projektus?

• Rēķinu priekšapmaksas pieprasījums – jāpieprasa nevis 90% no rēķinā norādītās summas, bet budžeta projektā apstiprinātās.

! Svarīgi – šajos projektos samaksa tiek veikta par to summu, kas ir apstiprināta projektā plānā – galvenais iegādāties to, kas plānots projektā.

Ja summas atšķirsies vairāk kā par 10%, LAD prasīs skaidrojumu – kāpēc tāda atšķirība.

• Jāpievērš uzmanība attīstības plāna sasniegšanas termiņam.

Lai būtu veiktas visas iegādes un sasniegti mērķi uz attīstības plāna noslēgumu – ja ir iegādāta kūpinātava, tad jābūt pārlicēbai, ka šo kūpinātavu reāli izmanto.

• Ja viens no mērķiem bija neto apgrozījuma pieaugums – ja plānā ir 2024. gadā sasniegt attiecīgo pieaugumu, tad jāreķinās, ka LAD gala maksājumu – atlikušos 10% izmaksās tikai 2025. gadā, kad Valsts ieņēmumu dienestā (VID) būs iesniegts gada pārskats par 2024. gadu.

• Ja ir garāks ieviešanas termiņš, tad jāņem vērā risks, ka var mainīties cenas, kas bieži vien pieaug, un tad ir jāreķinās ar lielāku savu ieguldījumu projekta mērķu sasniegšanai.

• Ja ir situācija, ka kaut kas mainās (modeļu izmaiņas; neražo to, kas bija

plānots projekta pieteikumā; termiņu izmaiņas, tai skaitā arī starposmu termiņi) projekta īstenošanas laikā, tad ir laikus par to jāinformē LAD un jāsaņem saskaņojums par tām.

Ja izmaiņas ir būtiskas un tās nav saskaņotas ar LAD pirms iegādes, tad var būt situācija, ka LAD par tām nemaksās.

! Svarīgi – ja nepieciešams veikt izmaiņas projektā – tās saskaņot ar LAD pirms darbību veikšanas

! Svarīgi – var pagarināt starposmu termiņus kā arī projekta gala termiņu, bet ne ilgāk kā par 2024. gada 31. decembri.

• Nedrīkst veikt iegādes no saistītiem uzņēmumiem.

• Iegādes un ieguldījumi var būt tikai jaunos pamatlīdzekļos un iekārtās.

Gala maksājuma pieprasījums un atskaites

• Projektu uzraudzības periodi (sāk skaitīt no brīža, kad ir iesniegts un LAD apstiprināts projekts gala maksājuma pieprasījums):

- 3 gadi, ja ir vienkāršās investīcijas;

- 5 gadi, ja investīcijas ir saistītas ar zvejas kuģi.

Lai arī nav jāsniedz ikgadējas atskaites, tomēr šajā uzraudzības periodā LAD seko līdzī dokumentācijai, kas tiek sniegta gan Valsts ieņēmumu dienestā un citās institūcijās, informācijai datu bāzēs, tai skaitā LZIKIS.

Uzraudzības periodā atbalsta saņēmējam jānodrošina, ka veiktie ieguldījumi tiek izmantoti piekrastes zvejā, netiek iznomāti vai patapināti citām personām vai mērķiem.

Arī uzraudzības periodā LAD izla-

ses kārtībā veiks kontroles uz vietām vai prasīs sniegt skaidrojumus.

Dažas atziņas no Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) konsultantiem:

• Ja LAD prasa informāciju projekta pieteikuma precizēšanai – tas nenozīmē, ka projekta pieteikums tiek apšaubīts vai noraidīts. Šāda papildu informācijas jautāšana ir ierasta prakse, lai gan iesniedzējam, gan LAD būtu vienota izpratne par plānotajām aktivitātēm. Tāpēc aicinām sniegt nepieciešamo papildus informāciju;

• Ja LAD Elektroniskā pieteikšanās sistēmā tiek atgriezts precizēšanai maksājuma uzdevums – tas nozīmē, ka tur ir kaut kas jālabo (nevis, ka maksājums ir noraidīts);

• LAD var noraidīt atbalsta saņēmēja lūgumu veikt grozījumus, bet tas nenozīmē, ka tiek noraidīts pats projekta pieteikums vai maksājuma uzdevums;

• Aicinām sekot līdzī LAD papildus komentāriem – ieteikumiem.

Ja rodas jautājumi vai nezināt, kā rīkoties, aicinām vērsties pie LAD speciālista, kas atbild par noteikto projektu, un pie LLKC konsultantiem reģionos vai arī LLKC Zivsaimniecības nodaļā.

Nākotne

2023. gadā piekrastes zvejnieki var pretendēt vēl uz sekojošiem projektiem:

• Flotes modernizācija (piekrastes zvejniekiem atbalsta intensitāte 90%) – projektu iesniegšanas termiņš no 19. jūnija līdz 15. decembrim. Šajā pasākumā var iegādāties zvejas rīkus.

• Par pirmā zvejas kuģa iegādi – projektu iesniegšanas termiņš provizoriski 1. augusts – 1. septembris.

• Atbalsts zvejniekiem piekrastes zvejā – būs arī otrā kārtā, konkrēts laiks vēl nav zināms.

Atbalstu nosacījumi un aktuāla informācija ir pieejama LAD (www.lad.gov.lv) un Zivsaimniecības sadarbības tīkla (www.zivjutikls.lv) interneta vietnēs. **ZI**

Sagatavoja **Liene Feldmane**, LLKC Zivsaimniecības nodaļas projektu vadītāja, sadarbībā ar Lauku atbalsta dienesta Zivsaimniecības un valsts atbalsta departamenta speciālistiem

LIELAIS LOMS

IZSLUDINA PIETEIKŠANOS GADA BALVAI "LIELAIS LOMS 2023"

Zemkopības ministrija aicina pieteikt zivsaimniecības nozares uzņēmumus un to pārstāvjus gada balvai zivsaimniecībā "Lielais loms 2023".

Balvas mērķis ir veicināt zivsaimniecības nozares attīstību un nozīmīgumu sabiedrībā. Izvirzīt pretendentes gada balvai aicināti ne tikai zivsaimniecības nozares uzņēmumi, bet arī nevalstiskās organizācijas, zinātniskās institūcijas un pašvaldības.

Zemkopības ministrs **Didzis Šmits**: "Daudzus gadus esmu bijis saistīts ar zivsaimniecības nozari, pārstāvot mūsu zvejnieku un zivju pārstrādātāju intereses gan varas gaitēnos Latvijā, gan Briselē. Zivsaimniecības nozare dod būtisku ieguldījumu valsts ekonomikā un iedzīvotāju nodarbinātībā, Latvijas zvejnieku un pārstrādātāju ražotā zivju produkcija ir ikdienas uzturā teju katrā mājsaimniecībā, turklāt tā ir būtiska Latvijas eksporta

komponente. Zivsaimniecības nozarē ir daudz centīgu un godājamu uzņēmēju, daudz plaukstošu uzņēmumu. Valsts un sabiedrības atzinība labākajiem nozares uzņēmumiem un ļaudīm ir ļoti svarīga, lai nozarē strādājošie savā darbā un panākumos justos vienoti ar valsti."

Pretendenti gada balvai "Lielais loms 2023" tiks vērtēti šādās nominācijās: "Gada uzņēmums jūras zvejniecībā", "Gada uzņēmums jūras piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejniecībā", "Gada uzņēmums akvakultūrā", "Gada uzņēmums zivju apstrādē", "Jauns un daudzsološs nozarē" un "Ieguldījums zivsaimniecības un ūdeņu apsaimniekošanas popularizēšanā". Pieteikumi dalībai šajās nominācijās līdz 7. jūlijam jāiesniedz Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra konsultāciju birojos, vai arī nosūtīt tos elektroniski uz e-pasta adresi info@lielaisloms.lv ar norādi vēstules mērķī "Lielais loms 2023".

Arī šogad tiks pasniegta balva nominācijā "Par mūža ieguldījumu zivsaimniecībā", kas tiek piešķirta personai par ilgstošu un nozīmīgu ieguldījumu zivsaimniecības nozares attīstībā. Pretendentus šai balvai var izvirzīt ar zivsaimniecības nozari saistītās nevalstiskās organizācijas, zinātniskās institūcijas un pašvaldības. Lai pieteiktu pretendentes balvai nominācijā "Par mūža ieguldījumu zivsaimniecībā", pieteikumi līdz 2023. gada 7. jūlijam jāiesniedz LLKC konsultāciju birojos vai arī jānosūta tos elektroniski uz e-pasta adresi info@lielaisloms.lv ar norādi vēstules mērķī "Lielais loms 2023".

Katrā nominācijā pretendentu vērtēšanas komisija noteiks vienu laureātu, kurš saņems balvu "Lielais loms 2023", ZM diplomu un naudas balvu. Vērtēšanas komisija arī var lemt arī par viena veicināšanas balvas ieguvēja apbalvošanu nominācijās "Gada uzņēmums jūras zvejniecībā", "Gada uzņēmums jūras piekrastes un iekšējo ūdeņu zvejniecībā", "Gada uzņēmums akvakultūrā", "Gada uzņēmums zivju apstrādē", "Jauns un daudzsološs nozarē" un "Ieguldījums zivsaimniecības un ūdeņu apsaimniekošanas popularizēšanā".

Laureātu apbalvošana notiks gada nogalē. Šogad "Lielais loms" notiek devīto reizi. Iepazīties ar gada balvas zivsaimniecībā "Lielais loms 2023" nolikumu, vērtēšanas kritērijiem, pieteikuma veidlapām un iesniedzamo informāciju var gada balvas "Lielais loms" tīmekļvietnē www.lielaisloms.lv. **ZI**

Dagnija Muceniece, ZM Preses un sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja

Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību kartes var iegādāties internetā: makskeresanaskarte.lv.

Izplatītājs: Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs, tālr. 29460886.

Zivju Lapa

SAGATAVOTA

Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra Apgādā Rīgas iela 34, Ozolnieki, Ozolnieku pag., Ozolnieku nov., LV-3018, tālr.: 63050220 Iespiests "United Press Tipogrāfija" Citējot un/vai pārpublicējot izdevuma "Zivju Lapa" rakstus, atsauce obligāta. Pārpublicēšanai jāsaņem Apgāda rakstiska atļauja.

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

ZIVSAIMNIECĪBAS TĪKLS